

ŠVIETIMO PAGALBOS MOKINIUI TEIKIMO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Mokyklos švietimo pagalbos mokiniui teikimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos Konstitucija, Jungtinių Tautų vaiko teisių konvencija, Lietuvos Respublikos švietimo ir kitais įstatymais, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais, Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos, Pasvalio rajono savivaldybės institucijų teisės aktais.

2. Aprašas reglamentuoja mokyklos darbuotojų - pagalbos mokiniui specialistų, visuomenės sveikatos priežiūros specialisto, bendrosios praktikos slaugytojo, klasės vadovo, mokytojo, mokytojo padėjėjo, grupės auklėtojo, grupės auklėtojo padėjėjo ir mokyklos vadovų veiklą, susijusią su mokinių specialiųjų pedagoginių, specialiųjų, psichologinių, socialinių poreikių tenkinimu bei lygių galimybių sudarymu, leidžiančių didinti švietimo veiksmingumą.

II. PAGALBOS TEIKIMO TIKSLAS, UŽDAVINIAI IR PRINCIPAI

3. Švietimo pagalbos teikimo tikslas - padėti įgyvendinti mokinių teisę į mokslą ir lygias galimybes, užtikrinant veiksmingą mokinių ugdymą(si) bei sudarant galimybes pozityviai socializacijai ir mokinių saugumui mokykloje.

4. Švietimo pagalbos uždaviniai:

4.1. Padėti mokiniams adaptuotis ugdymosi aplinkoje;

4.2. Teikti reikalingą specialiąją pedagoginę, specialiąją, psichologinę, socialinę pedagoginę pagalbą;

4.3. Užtikrinti mokinių mokymą(si) pagal individualizuotas Bendrojo ugdymo programas iki 21 metų;

4.4. Šalinti priežastis, dėl kurių mokiniai negali lankyti mokyklos ar vengia tai daryti;

4.5. Kartu su tėvais (globėjais) padėti mokiniams pasirinkti ugdymo įstaigą, profesijai įsigyti pagal jų galias;

5. Švietimo pagalbos teikimo principai:

5.1. Lygios galimybės - kiekvienam mokiniui užtikrinamas pagalbos prieinamumas;

5.2. Visuotinumumas - pagalba teikiama visiems mokyklos mokiniams, kuriems jos reikia;

5.3. Kompleksiškumas - pagalba teikiama pagal poreikį kartu su kitomis švietimo sistemos pagalbos mokiniui teikimo formomis;

5.4. Decentralizacija - šeimos, visuomenės bei kitų institucijų dalyvavimas;

5.5. Individualumas - pagalba teikiama atsižvelgiant į konkretaus mokinio problemas;

5.6. Veiksmingumas - remiamasi profesionalia vadyba, tinkamais ir laiku priimtais sprendimais.

III. ŠVIETIMO PAGALBOS TEIKIMO GAVĖJAI, TEIKĖJAI, FORMOS IR RŪŠYS

6. Švietimo pagalbos gavėjai - mokyklos mokiniai, mokytojai, mokinių tėvai (globėjai).

7. Švietimo pagalbos teikėjai - klasių vadovai, mokytojai, grupių auklėtojai, psichologai, socialiniai pedagogai, logopedai, bendrosios praktikos slaugytojas, bendrosios praktikos slaugytojo padėjėjas, visuomenės sveikatos priežiūros specialistas, mokytojo padėjėjai, grupių auklėtojų padėjėjai, mokyklos administracija.

8. Švietimo pagalbos formos:

- 8.1. individualus darbas su mokiniu:
  - 8.1.1. mokymas namuose;
  - 8.1.2. individualios problemos (klasės vadovas, grupės auklėtojas, mokytojas, socialinis pedagogas, psichologas, mokyklos administracija);
  - 8.1.3. individualios pratybos, užsiėmimai (psichologas, socialinis pedagogas, logopedas, individualios gydomosios kūno kultūros mokytojas).
- 8.2. darbas su klase ar grupe - grupinės konsultacijos (psichologo, socialinio pedagogo), ugdymo dalyvių tarpusavio santykių reguliavimas, logopedo, socialinio pedagogo, psichologo grupiniai užsiėmimai, profesinis veiklinimas, sveikatinimo veiklos vykdymas.
- 8.3. darbas su mokinio šeima ar jo atstovais pagal įstatymą:
  - 8.3.1. pagalba sprendžiant problemas, trukdančias mokinio ugdymo(si) procesui, pagalba pasirenkant būsimą profesiją, tėvų (globėjų) ir mokyklos bendradarbiavimo stiprinimas.
- 8.4. darbas su mokyklos bendruomene: saugios aplinkos kūrimas ir palaikymas.
- 8.5. darbas su socialiniais partneriais (Pasvalio ŠPT, Pasvalio rajono policijos komisariatas, Vaiko teisių tarnyba ir kt.), siekiant užtikrinti pagalbos veiksmingumą.
- 9. Švietimo pagalbos teikimo rūšys:
  - 9.1. konsultavimas (mokinio, mokinių grupės, mokytojų, tėvų (globėjų), siekiant padėti išsiaiškinti ir suprasti tai, kas vyksta jų gyvenimo ir mokymosi erdvėje, padedant mokytis, geriau pažinti save ir pasirinkti profesiją);
  - 9.2. ugdymo diferencijavimas mokiniui ar mokinių grupei, siekiant sudaryti palankias sąlygas;
  - 9.3. socialinių ir gyvenimo įgūdžių formavimas - ugdomas gebėjimas priimti sprendimus ir spręsti problemas, kūrybiškai ir kritiškai mąstyti, bendrauti, pažinti save, elgtis visuomenėje priimtinais būdais, valdyti emocijas, formuoti sveikos gyvensenos įgūdžius;
  - 9.4. elgesio korekcija, socialiai priimtino elgesio modeliavimas;
  - 9.5. nusikalstamumo, mokyklos nelankymo, alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo, savižudybių, ŽIV/AIDS, prievartos, smurto ir teisės pažeidimų prevencija;
  - 9.6. pagalbos komandos telkimas mokykloje (esant reikalui, pasitelkiant šeimą bei socialinius partnerius), siekiant sėkmingai spręsti mokinių problemas.
  - 9.7. krizių valdymo grupės telkimas mokykloje įvykus krizei, atkurti įprastą mokyklos bendruomenės veiklą, užtikrinti krizės paveiktiems mokyklos bendruomenės nariams reikiamos pagalbos teikimą ir informuoti apie įvykį.

IV. ŠVIETIMO PAGALBOS ORGANIZAVIMAS

- 10. klasių vadovai, grupių auklėtojai, mokytojai:
  - 10.1. rūpinasi mokinių asmenybės ugdymu(si) bei branda;
  - 10.2. siekia pažinti mokinių poreikius, polinkius, interesus, gabumus, diferencijuoja ir individualizuoja ugdymo procesą;
  - 10.3. domisi ir rūpinasi mokinių sveikata, jų sauga, puoselėja sveiką gyvenseną;
  - 10.4. suteikia mokiniui reikiamą pagalbą pastebėjus, kad jo atžvilgiu taikomas smurtas, prievarta, patyčios ar kitokio pobūdžio išnaudojimas;
  - 10.5. bendradarbiauja su švietimo pagalbos mokiniui, sveikatos priežiūros specialistais;
  - 10.6. informuoja tėvus (globėjus) apie išylančias problemas;
  - 10.7. padeda mokiniams spręsti psichologines, socialines, bendravimo, mokymosi, lankomumo ir kt. problemas;
  - 10.8. stebi, analizuoja tėvų (globėjų) bei socialinės aplinkos poveikį ugdymui(si);
  - 10.9. stebi, analizuoja ir laiku identifikuoja kylančius sunkumus;
  - 10.10. mokymosi pagalba integruojama į ugdymo procesą. Mokytojas individualizuoja mokymo(si) užduotis, metodus ir kt.
  - 10.11. pedagogai (darbuotojai) informuoja klasės vadovą, grupės auklėtoją, mokyklos švietimo pagalbos specialistus, kartu tariasi dėl pagalbos (jeigu suteikta pagalba neefektyvi), pildo informacinį lapelį (priedas Nr.1);

10.12. klasės vadovas ir/ar grupės auklėtojas informuoja (esant reikalui) mokinio tėvus (globėjus), švietimo pagalbos specialistus, administraciją, pildo informacinį lapelį;

10.13. socialinis pedagogas ir/ar psichologas tariasi su administracija dėl problemos sprendimo (esant reikalui);

11. Pagalbos mokiniui specialistai (psichologas, socialinis pedagogas, logopedas, masažistas, bendrosios praktikos slaugytojas, bendrosios praktikos slaugytojo padėjėjas, visuomenės sveikatos priežiūros specialistas, mokytojo padėjėjas, grupių auklėtojų padėjėjas) teikia socialinę pedagoginę, specialiąją pedagoginę, specialiąją, psichologinę, sveikatinimo pagalbą;

11.1. psichologas:

11.1.1. stiprina mokinių psichologinį atsparumą ir psichinę sveikatą;

11.1.2. prevencinėmis priemonėmis skatina saugios ir palankios ugdymuisi aplinkos mokykloje kūrimą;

11.1.3. padeda mokiniams atgauti dvasinę darną, gebėjimą gyventi ir mokytis, aktyviai bendradarbiaujant su jų tėvais (globėjais), klasių vadovais, grupių auklėtojais, mokytojais, kitais pagalbos mokiniui specialistais.

11.1.4. bendradarbiauja su mokytojais, klasių vadovais, grupių auklėtojais, pagalbos mokiniui specialistais, mokinių tėvais (globėjais).

11.2. socialinis pedagogas:

11.2.1. vertina ir sprendžia problemas, susijusias su įvairiais mokiniams kylančiais sunkumais (pagrindinių vaikų poreikių tenkinimo, saugumo užtikrinimo);

11.2.2. dirba su mokiniams, turinčiais žalingų įpročių, patiriančiais seksualinį ar fizinį išnaudojimą;

11.2.3. padeda tėvams (globėjams) ugdant savo vaiką (suprasti jo socialinius ir psichologinius poreikius, jų tenkinimo svarbą, geriau suprasti tėvų teises ir pareigas);

11.2.4. bendradarbiauja su klasių vadovais, grupių auklėtojais, pedagogais, švietimo pagalbos specialistais, mokyklos administracija, sprendžiant mokinių socialines - pedagogines problemas, ieškant efektyvių pagalbos būdų;

11.2.5. bendradarbiauja su klasių vadovais, grupių auklėtojais, rūpinantis mokinių socialinių įgūdžių ugdymu.

11.2.6. bendradarbiauja su socialiniais partneriais (Pasvalio r.sav. ŠPT, Pasvalio rajono policijos komisariatas, Vaiko teisių tarnyba ir kt.), sprendžiant mokiniams ir jų šeimoms iškilusias problemas.

11.3. logopedas:

11.3.1. teikia logopedinę pagalbą mokiniams, turintiems kalbėjimo ir kalbos sutrikimų;

11.3.2. šalina arba sušvelnina vaikų kalbėjimo ir kalbos sutrikimus;

11.3.3. konsultuoja mokinius, jų tėvus (globėjus) ir mokytojus ugdymo organizavimo, kalbėjimo ir kalbos sutrikimų prevencijos bei jų įveikimo klausimais.

11.4. bendrosios praktikos slaugytojas:

11.4.1. suteikia pirmąją pagalbą;

11.4.2. išdalina mokiniams medikamentus pagal pateiktus gydytojo nurodymus ir tėvų (globėjų) prašymus.

11.5. bendrosios praktikos slaugytojo padėjėjas:

11.5.1. vykdo bendrosios praktikos slaugytojo pavestus darbus;

11.5.2. organizuoja mokinių maudymąsi;

11.5.3. dalina mokiniams medikamentus pagal pateiktus gydytojo nurodymus ir tėvų (globėjų) prašymus;

11.6. visuomenės sveikatos priežiūros specialistas:

11.6.1. teikia sveikatinimo veiklos metodines konsultacijas pedagogams, mokiniams, jų tėvams (globėjams)

11.6.2. kaupia metodinę/informacinę medžiagą mokinių sveikatos išsaugojimo ir stiprinimo klausimais;

11.6.3. teikia pagalbą mokiniams ugdant sveikos gyvensenos ir asmens higienos įgūdžius bendradarbiaujant su socialine pedagoge.

11.6.4. dalyvauja organizuojant mokinių maitinimo priežiūrą, skatinant sveiką mitybą bei sveikos mitybos įgūdžių formavimą;

11.7. mokytojo padėjėjas:

11.7.1. padeda mokytojams, grupių auklėtojams formaliojo ir neformaliojo švietimo veiklose;

11.7.2. užtikrina saugų mokinių pavėžėjimą mokykliniu transportu ir palydėjimą į autobusų stotį/mokyklą;

11.7.3. kėlimo metu ugdo savitvarkos įgūdžius mokiniams, turintiems didelių ir labai didelių SUP.

11.8. grupės auklėtojo(os) padėjėjas(a):

11.8.1. įvairiapusiškai padeda grupių auklėtojams dirbti su mokiniu individualiai ar mokinių grupe;

11.8.2. atlieka grupės auklėtojo skirtas užduotis, padeda vaikams apsitarnauti, susitvarkyti, orientuotis aplinkoje, judėti, maitintis, naudotis ugdymui skirta kompensacine technika ir mokymo bei kompensacinėmis priemonėmis, pasirūpinti asmens higiena, palydėti, pasitikti mokiniams atvykstant, išvykstant iš mokyklos.

12. Mokyklos vaiko gerovės komisija:

12.1. organizuoja ir koordinuoja prevencinį darbą, švietimo pagalbos teikimą mokiniams, pedagogams, mokinių tėvams (globėjams), saugios ir palankios vaiko ugdymui(si) aplinkos kūrimą;

12.2. organizuoja švietimo programų individualizavimą mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, organizuoja mokinio specialiųjų ugdymosi poreikių pakartotinį vertinimą ir atlieka kitas su vaiko gerove susijusias funkcijas.

12.3. konsultuoja pedagogus, tėvus (globėjus) mokinių ugdymo organizavimo, elgesio, lankomumo, saugumo užtikrinimo ir kitais aktualiais klausimais;

13. Krizių valdymo komanda:

13.1. įvykus krizei mokykloje, t. y. netikėtam ir/ar pavojingam įvykiui, sutrikdančiam įprastą mokyklos bendruomenės ar atskirų jos narių veiklą, emociškai sukrečiančiam visą ar didesnę mokyklos bendruomenės dalį, organizuoja krizės valdymo priemones;

13.2. kartu su VGK parengia preliminarų krizės valdymo veiksmų planą, kuriame numato krizės valdymo veiksmus (priedas Nr.1).

INFORMACINIS LAPELIS

Mokyklos darbuotojas _____
(pareigos, vardas, pavardė)

Data _____

Trumpa informacija

Problemos (informacijos) sprendimas. (Jūsų taikytos pedagoginės –psichologinės priemonės)

Susipažinau _____
Parašas (mokyklos darbuotojo)
Klasės vadovas ir/ar grupės auklėtojas

Klasės vadovo ar/ir grupės auklėtojo taikytos pedagoginės – psichologinės priemonės

---

_____
Parašas

Pagalbos mokiniui specialisto atlikti veiksmai

_____
Pagalbos mokiniui specialisto pareigos, vardas, pavardė, parašas